

Marjan GUJTMAN

IZVAJANJE KNJIŽNIČNE DEJAVNOSTI V SPLOŠNIH KNJIŽNICAH ZA POTREBE MADŽARSKE NARODNE SKUPNOSTI (2011)

1 Knjižnična dejavnost za potrebe madžarske narodne skupnosti: zaščita posebnosti v skupnem

Načrtovanje programa knjižnične dejavnosti za madžarsko narodno skupnost, njegovo izvajanje in spremljanje ter vrednotenje opravljata s svojo mrežo knjižnici v Lendavi in Murski Soboti v skladu s priporočili IFLA¹ in nacionalnimi standardi za javne knjižnice² ter obstoječo zakonodajo. Pripadniki madžarske skupnosti so namreč integralni del skupnosti na dvojezičnem območju, v kateri svoj jezik in kulturo ohranjajo tudi s pomočjo splošnih in šolskih knjižnic.

Pripadniki avtohtone madžarske narodne skupnosti živijo na skrajnem severovzhodu Slovenije, na območju, ki se razprostira na približno 50 km dolgem in 3-10 km širokem pasu ob slovensko-madžarski meji. Ob meji Slovenije in Madžarske živijo Madžari pretežno v petih dvojezičnih občinah, še posebej v obmejnih vaseh, za katere je značilna nizka poseljenost in mešana narodna pripadnost. Na omenjenem območju živi več kot 80 % vseh Madžarov v Sloveniji.

Po statističnih podatkih ob popisu prebivalstva v letu 2002 se je za pripadnike madžarske narodnosti opredelilo skupaj 6.243 prebivalcev, od tega na narodnostno mešanem območju Pomurja v petih občinah skupaj 5.212 prebivalcev. 75 % pripadnikov madžarske narodnosti živi v občini Lendava, ki je kulturno središče dvojezičnega območja.³

Obe knjižnici, ki oskrbujeta pripadnike madžarske skupnosti, imata skupaj v svojih zbirkah 11 enot knjižničnega gradiva na pripadnika madžarske skupnosti (slovensko povprečje je 5 enot na prebivalca). Število zapisov gradiva v madžarščini v COBIB.SI znaša preko 43.000. V letu 2010 je bilo skupno izposojenih 6.701 enot knjižničnega gradiva v madžarskem jeziku.⁴

Knjižnica Lendava je edina osrednja knjižnica s sedežem na narodnostno mešanem območju, kjer živijo pripadniki madžarske narodne skupnosti. Knjižnično dejavnost izvaja za nekaj več kot 23.600 prebivalcev, od katerih je približno 20 % madžarske narodnosti. Knjižnično dejavnost izvaja na območju sedmih občin: Lendava, Dobrovnik, Črenšovci, Kobilje, Odranci, Turnišče in Velika Polana. Poleg osrednje ima še 12 krajevnih knjižnic, od tega jih je 5 na dvojezičnem območju (Dobrovnik, Dolina, Gaberje, Genterovci in Petišovci), 4 na območju Občine Lendava in ena v občini Dobrovnik. Knjižnična zbirka obsega 33.000 enot knjižničnega gradiva v madžarskem jeziku (30 % celotne zbirke) ter prav toliko odstotkov periodike (preko 40 naslovov). Dodatni letni nakup gradiva z državnimi sredstvi za potrebe madžarske narodnosti se giblje med 300 in 400 enotami. Delež izposoje knjižničnega gradiva v jeziku narodnostni znaša 20 %.

Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota je osrednja območna knjižnica, ki izvaja tudi posebne naloge osrednje območne knjižnice za Knjižnico Lendava, Občinsko knjižnico Gornja Radgona in Splošno knjižnico Ljutomer. Te posebne naloge so: zagotavljanje povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij; nudenje strokovne pomoči vsem knjižnicam z območja; koordiniranje zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva

¹ International Federation of Library Associations.

² Standardi za splošne knjižnice (za obdobje od 1. maja 2005 do 30. aprila 2015). (2005).

³ Republika Slovenija. Urad za narodnosti. Madžarska narodna skupnost. Dostopno na http://www.arhiv.uvn.gov.si/si/manjsine/madzarska_narodna_skupnost/index.html

⁴ Vir: Cobiss.si

za svoje območje; usmerjanje izločenega gradiva s svojega območja. Knjižnica za območja občin z avtohtono poseljenostjo s pripadniki madžarske narodne skupnosti, teh je nekaj čez 800 (Moravske Toplice, Šalovci, Hodoš), vsak drugi teden organizira bibliobusno službo s postanki v osmih dvojezičnih krajih. Knjižnica uporabnikom madžarske narodnosti nudi več kot 28.000 enot knjižničnega gradiva, med njimi tudi raritet, kar znaša 35 enot na pripadnika madžarske narodnosti. Dodatni letni nakup gradiva z državnimi sredstvi za potrebe madžarske narodnosti znaša okoli 150 enot. Delež izposoje gradiva v madžarskem jeziku je 10 %.

Knjižnično gradivo je v obeh knjižnicah strokovno obdelano in urejeno na prosto dostopnih knjižnih policah, uvrščeno pa med knjižnično gradivo v slovenskem jeziku. Knjižnici imata organizirano medknjižnično izposajo, tudi iz madžarskih knjižnic.

V obeh pomurskih splošnih knjižnicah je poskrbljeno za poslovanje v jeziku manjšine. Spletna stran Knjižnice Lendava je dvojezična, v kratkem je dvojezično pričakovati tudi spletno stran soboške knjižnice. V njunih domoznanskih zbirkah je na voljo gradivo, ki govori o življenju in ustvarjanju manjšine, pri čemer se knjižnici že intenzivno posvečata tudi digitalizaciji tovrstnega gradiva. Na področju načrtovanja programov digitalizacije je nujno dogovarjanje med obema knjižnicama in Narodno in univerzitetno knjižnico (NUK), s čimer bi se knjižnici izognili podvajanju dela in stroškov.

Knjižnici prirejata dvojezične prireditve in prireditve v jeziku manjšine, kot so npr. različne predstavitve ustvarjalnosti pripadnikov manjšine in pravljичne urice za otroke v jeziku manjšine. Knjižnici v okviru svetovalnih razvojnih nalog spremljata tudi delovanje šolskih in drugih knjižnic za manjšino in svetujeta ter sodelujeta z njimi pri izvedbi programov.

Knjižnici uspešno sodelujeta tudi s splošnimi knjižnicami na Madžarskem, ki je že preraslo v tesna strokovna in kulturna druženja.

2 Splošne knjižnice in večkulturnost

Načelo večkulturnosti pomeni izhodišče delovanja vsake splošne knjižnice. Samo večkulturne knjižnice omogočajo vzpostavljati odprte odnose, izmenjave, priznavanje, spoštovanje in aktivno bivanje drugačnosti v skupnosti.

Ena od ključnih nalog, ki jo mora izpolnjevati splošna knjižnica, je pospeševanje dialoga med kulturami in spodbujanje različnih kultur: *"Svoboda, blaginja ter razvoj družbe in posameznika so temeljne vrednote človeka. Doseči jih je mogoče samo tedaj, ko je dobro obveščeni državljani sposobni, da sam uresničuje svoje demokratske pravice in se aktivno vključuje v družbo. Konstruktivno sodelovanje v tej in razvoj demokracije sta odvisna od ustrezne izobrazbe in od prostega ter neomejenega dostopa do znanja, duhovnih dobrin, kulture in informacij. Splošna knjižnica, dostop lokalne skupnosti do znanja, zagotavlja osnovni pogoj za vseživljenjsko učenje, za samostojno sprejemanje odločitev in kulturni razvoj posameznika in družbenih skupin. Storitve splošne knjižnice so na voljo uporabnikom po načelu enakega dostopa za vse, ne glede na starost, raso, spol, vero, narodno pripadnost, jezik ali socialni položaj."*⁵

Tudi Manifest Zveze bibliotekarskih društev Slovenije o razvoju slovenskih knjižnic in knjižničarstva (sprejet 17. septembra 2004) med drugim govori o tem, da *»bodo knjižnice ustvarjalno prispevale k vzpostavljanju, ohranjanju in promociji slovenske nacionalne identitete in multikulturnosti slovenskega prostora.«* In še: *»Medkulturno izmenjavo in toleranco bodo spodbujale z nabavno politiko, ki se odziva na potrebe vsega prebivalstva svojega okolja, organizacijo kulturnih prireditev za pripadnike vseh etničnih skupnosti ter s popularizacijo njihove kulturne ustvarjalnosti.«* Vendar pa razumevanje tega načela ni odvisno samo od gospodarske razvitosti okolja in formalnih ter strokovnih priporočil, ampak

---

⁵ Unescov manifest o splošnih knjižnicah. (1994).

tudi od razumevanja poslanstva knjižnic med knjižničarji in volje za njihovo udejanjanje. Lahko rečemo, da sta se obe knjižnici, ki izvajata knjižnično dejavnost za potrebe madžarske narodne skupnosti, že razvili v pomembni večkulturni središči. Knjižnici sta zagotovo lahko tudi primer dobre prakse za druge splošne knjižnice po Sloveniji, ki se tako ali drugače v svojem delovanju srečujejo z večkulturnostjo.

3 Način financiranja knjižnične dejavnosti za narodne skupnosti

25. člen *Zakona o knjižničarstvu*⁶ določa, da splošne knjižnice na narodnostno mešanih območjih izvajajo knjižnično *javno službo* tudi za pripadnike italijanske in madžarske narodne skupnosti ter romske skupnosti. Ministrstvo, pristojno za kulturo, financira tovrstne programe in projekte, tako, da *rednim sredstvom*, ki jih zagotavlja vsem prebivalcem za delni nakup knjižničnega gradiva in računalniške opreme, *dodatno* zagotavlja še *posebna sredstva* za nakup, obdelavo, posredovanje knjižničnega gradiva in informacijskih virov ter različne druge dejavnosti pripadnikov madžarske (in italijanske) narodne skupnosti (npr. projekti bralne kulture, knjižne in knjižnične vzgoje ter informacijskega opismenjevanja uporabnikov - pripadnikov narodne skupnosti, itd.).

Lendavska in murskosoboška knjižnica tako vsako leto pripravita program knjižnične dejavnosti za potrebe madžarske narodne skupnosti v soglasju s Pomursko madžarsko samoupravno narodno skupnostjo.

Finančna sredstva so knjižnicama vsako leto dodeljena na podlagi neposrednega poziva ministrstva, pristojnega za kulturo, in presoje programov s strani Strokovne komisije za knjižnično dejavnost, ki tudi predlaga obseg sredstev za izvedbo posameznega programa glede na njegovo strokovno kvaliteto (skladno z 20. členom Zakona o uresničevanju javnega interesa na področju kulture, ki določa naloge strokovne komisije). Komisija predlaga razdelitev razpoložljivih sredstev skladno z organizacijo knjižnične dejavnosti za pripadnike narodnih skupnosti, ki naj bi bila glede na število pripadnikov na določenem področju enakomerno dostopna vsem pripadnikom narodne skupnosti. Pri določitvi izhodiščne višine si strokovna komisija pomaga z izračunom, ki upošteva delež pripadnikov narodne skupnosti na določenem območju in med knjižnicami dogovorjeno razmerje med strokovnimi delavci, ki jih v ta namen ministrstvo financira. Priporočljivo je, da naj programa knjižnične dejavnosti za pripadnike narodnostnih skupnosti knjižnici načrtujeta v medsebojnem sodelovanju, v razreševanje problematike organizacije knjižnične dejavnosti za narodnostne skupine pa naj, če je to potrebno, vključita tudi Center za razvoj knjižnic pri Narodni in univerzitetni knjižnici.

4 Izhodišča, na katerih temeljijo vsebine programa posebnih nalog za pripadnike narodne skupnosti

a) Obseg dela knjižnica načrtuje skladno s 14. členom Pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe, v katerem je določeno, da sta za vsako narodno skupnost na voljo največ po dva strokovna delavca z aktivnim znanjem jezika skupnosti, zato se morajo knjižnice pri načrtovanju kadrovskega potreb uskladiti oziroma se dogovoriti o skupnem zagotavljanju dejavnosti za potrebe narodnosti. Skladno z dogovorom med knjižnicama Lendava in Murska Sobota iz leta 2006, ima Knjižnica Lendava 1,5 zaposlenega bibliotekarja za aktivnim znanjem madžarskega jezika, murskosoboška knjižnica pa 0,5.

b) Sredstva za nakup knjižničnega gradiva v okviru tega poziva so namenjena samo dodatnemu nakupu knjižničnega gradiva (osnovni nakup zagotovijo občine in država iz sredstev neposrednega poziva za sofinanciranje nakupa knjižničnega gradiva). Knjižnica določi obseg potrebnega dodatnega nakupa glede na ugotovljene splošne in posebne potrebe okolja. Financer skuša načrtovanemu obsegu nakupa slediti skladno z razpoložljivimi sredstvi.

---

⁶ Zakon o knjižničarstvu (Uradni list RS št. 87/01 in 96/02 – ZUJIK).

c) Knjižnica pripadnikom narodne skupnosti zagotavlja možnosti komuniciranja v njihovem jeziku tako, da zaposleni obvladajo oba jezika, ob tem pa poskrbijo za dvojezične napise, informativna sporočila, vabila, napise, programe, poročila in druga gradiva, ki so pomembna za izvajanje dejavnosti splošne knjižnice za pripadnike narodne skupnosti. Od leta 2010 je uporabnikom v madžarskem jeziku na voljo tudi domoznanski spletni portal Kamra.

d) Projekti bralne kulture in knjižnične vzgoje za pripadnike narodne skupnosti potekajo dvojezično ali v jeziku narodne skupnosti. Z njimi knjižnica dodatno spodbuja razvoj bralne kulture in povečuje uporabo knjižnice tako individualnih uporabnikov, kot ciljnih skupin pripadnikov narodne skupnosti, pa tudi za splošno javnost. Pristojno ministrstvo podpira predvsem dvojezične projekte bralne kulture.

e) Projekti informacijskega opismenjevanja uporabnikov pripadnikov narodne skupnosti so tisti, ki jih knjižnica izvaja dvojezično ali v podvojeni jezikovni obliki, torej poleg slovenskega posebej tudi v jeziku narodne skupnosti. Ministrstvo prednostno podpira dvojezične projekte.

f) Načinov usposabljanja zaposlenih za delo s pripadniki narodne skupnosti je več: npr. organizacija ali udeležba na konferencah, tečajih, okroglih mizah, delavnicah in drugih podobnih oblikah usposabljanja s ciljem, da zaposleni pridobijo nova strokovna znanja in sposobnosti za delo s pripadniki narodne skupnosti.

g) Strokovno in kulturno sodelovanje z matičnim narodom vključuje predvsem sodelovanje s knjižnicami v tujini, skupni nakup in/ali izmenjavo gradiva, izmenjavo strokovnih izkušenj ipd.

h) Druge dejavnosti za pripadnike narodne skupnosti lahko knjižnica načrtuje glede na svoje izkušnje in potrebe pri izvajanju dejavnosti: npr. pridobivanje in obdelava gradiva iz zasebnih zbirk organizacij narodne skupnosti (ob pogoju, da bodo informacije o takem gradivu dostopne v vzajemnem katalogu nacionalnega bibliografskega sistema, gradivo pa na voljo za splošno izposajo), digitalizacija gradiva, ki je kulturna dediščina narodne skupnosti, vključevanje v medkulturno sodelovanje).

5 Državno financiranje izvajanja knjižnične dejavnosti za potrebe madžarske narodne skupnosti v letih 2009-2011

V letih 2009-2011 je takratno Ministrstvo za kulturo financiralo knjižnično dejavnost za potrebe madžarske narodne skupnosti s sredstvi, ki so razvidna iz *Tabele 1*.

Tabela 1: Državna sredstva za posebne naloge splošnih knjižnic za madžarsko narodno skupnost v obdobju 2009-2011 (v EUR)

Knjižnica	2009	2010	2011	SKUPAJ
Knjižnica Lendava, Könyvtár Lendva	54.580	56.050	57.100	167.730
Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota	14.600	13.950	15.080	43.630
Skupaj:	69.180	70.000	72.180	211.360

Poleg teh, posebnih sredstev države, ki so namenjena zvišanju nivoja storitev knjižnic samo za potrebe narodne skupnosti, so dejavnosti knjižnic izvorno dolžne financirati občine, in to za vse prebivalce na območju, ki ga pokriva posamezna knjižnica, tudi za pripadnike narodnih skupnosti (52. člen Zakona o knjižničarstvu).

Država s sredstvi sodeluje tudi pri rednem nakupu gradiva in računalniške opreme ter s tem dopolnjuje sredstva občin. Tako so knjižnice, ki delujejo na območjih, kjer živi madžarska

narodna skupnost, od države prejele sredstva za nakup gradiva in računalniške opreme v obsegu, kot je naveden v *Tabeli 2* in *Tabeli 3*. Iz sredstev za nakup knjižničnega gradiva morata knjižnici, ki izvajata knjižnično dejavnost za pripadnike madžarske narodne skupnosti, skladno z javno objavljenimi dokumenti svojih nabavnih politik, osnovanih na ugotovljenih splošnih in posebnih potrebah okolja, ustrezen delež sredstev nameniti rednemu nakupu gradiva tudi za potrebe madžarske narodne skupnosti.

Tabela 2: Pregled rednih državnih sredstev za nakup gradiva za knjižnici, ki kupujeta gradivo tudi za potrebe madžarske narodne skupnosti, v letih 2009-2011 (v EUR)

Knjižnica	2009	2010	2011	SKUPAJ
Knjižnica Lendava, Könyvtar Lendva	37.960	45.441	44.132	127.533
Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota	110.620	95.157	93.546	299.323
Skupaj:	148.580	140.598	137.678	426.856

Tabela 3: Pregled rednih državnih sredstev za nakup računalniške opreme za knjižnici, ki kupujeta računalniško opremo tudi za potrebe madžarske narodne skupnosti, v letih 2009-2011 (v EUR)

Knjižnica	2009	2010	2011	SKUPAJ
Knjižnica Lendava, Könyvtar Lendva	3.076	6.723	3.888	13.687
Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota	4.606	6.382	4.440	15.428
Skupaj:	7.682	13.105	8.328	29.115

Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota poleg svojih rednih izvaja tudi naslednje posebne naloge osrednje območne knjižnice: zagotavljanje povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij; nudenje strokovne pomoči vsem knjižnicam z območja; koordiniranje zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva za svoje območje; usmerjanje izločenega gradiva s svojega območja. Knjižnica je za izvajanje posebnih nalog v letih 2009-2011 prejela sredstva v obsegu, kot je naveden v *Tabeli 4*.

Tabela 4: Pregled državnih sredstev za izvajanje posebnih nalog osrednje območne knjižnice v letih 2009-2011 (v EUR)

Knjižnica	2009	2010	2011	SKUPAJ
Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota	79.910	56.194	66.139	202.243

Poleg naštetega država sofinancira tudi dejavnosti v okviru programov Zveze bibliotekarskih društev Slovenije in Združenja splošnih knjižnic, ki posredno vplivajo tudi na razvoj kakovostnih in raznolikih knjižničnih storitev za pripadnike madžarske in italijanske narodnosti (država je denimo v letu 2009 za podporo aktivnostim za povečanje dostopnosti tehnologij in znanj informacijske družbe in s tem zmanjšanja digitalnega razkoraka financirala razvoj aplikacije spletnega portala Kamra v italijanskem, madžarskem in angleškem jeziku v višini 25.000 EUR).

6 Zaključek

Država si bo tudi v prihodnje prizadevala, da bi za vsakega prebivalca Slovenije, tako tudi za pripadnika madžarske narodne skupnosti, zagotavljala zadostna finančna sredstva za izvajanje kakovostnih in raznolikih knjižničnih storitev. Ob tem bi si želeli, da obe knjižnici, ki oskrbujeta pripadnike madžarske skupnosti, skladno z aktualno javno finančno situacijo in zaradi zagotavljanja ustrezne kvalitete uslug in racionalne izrabe danih pogojev, v prihodnje zelo skrbno načrtujeta programa izvajanja knjižnične dejavnosti za pripadnike narodne skupnosti, se pri tem medsebojno povezujeta, dopolnjujeta in izmenjujeta primere dobrih praks. Pogosto se je namreč odrekanju moč izogniti tudi s primernim načrtovanjem dejavnosti in medsebojnim sodelovanjem.

7 Viri podatkov

Vsebinsko in finančno poročilo o izvedbi programa posebnih nalog splošne knjižnice za pripadnike narodne skupnosti. Poročevalsko leto 2011./Knjižnica Lendava; Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota. Dokumentacija Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport./

Vsebinsko in finančno poročilo o izvajanju posebnih nalog osrednje območne knjižnice. Poročevalsko leto 2011./Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota. Dokumentacija Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport./

Zaključno poročilo. Javni projektne razpis 2011 (JPR-NKG-2011)/Knjižnica Lendava; Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota. Dokumentacija Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport./

Zaključno poročilo. Neposredni poziv k predložitvi predlogov projektov za sofinanciranje nakupa IKT v splošnih knjižnicah iz državnega proračuna v letu 2011./ Knjižnica Lendava; Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota. Dokumentacija Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport./

8 Viri in literatura

BERDEN, M. (1976). Knjižnica v Lendavi in njen pomen na dvojezičnem območju. *Knjižnica*, 20(1-4), 96-103.

IFLA/UNESCO standardi za splošne knjižnice. (2002). Ljubljana: NUK.

GUJTMAN, M. (2009). Finančna podpora programov za knjižnice, ki izvajajo dejavnosti za pripadnike avtohtonih narodnih skupnosti. Referat na strokovnem posvetu Knjige in knjižničarstvo za italijansko in madžarsko narodno skupnost v Sloveniji, 17. – 18. november 2009. Dokumentacija Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport.

NOVLJAN, S. (2001). Drugačno v splošnem. *Knjižnica*, 45 (1-2), 99-120.

PETAROS KMETEC, K. (2004). Knjižnice in večjezičnost. Mednarodni simpozij in Pomladna konferenca Združenja italijanskih knjižnic 28.-30. april 2004, Saint-Vincent (Italija). *Knjižničarske novice*, 14 (6), 1-4.

PIVEC, F. (2007). Knjižnice in večkulturnost: na pragu Evropskega leta medkulturnega dialoga. *Šolska knjižnica*, 17 (3-4), 118-122.

Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe. (2003). *Ur. list RS* št. 73 in 70/08.

RUDAŠ, A. (2005). Slovenske knjižnice: Knjižnica Lendava - Könyvtar Lendva. *Štubidu*, 7 (1), 23-24.

Standardi za splošne knjižnice (za obdobje od 1. maja 2005 do 30. aprila 2015). (2005). Ljubljana: Ministrstvo za kulturo: Nacionalni svet za knjižnično dejavnost.

ZÁGOREC-CSUKA, J. (2008). Dvojezične šolske knjižnice na področju Pomurja, kjer živi madžarska narodnost: kako uresničevati cilje dvojezičnih knjižnic v medkulturnem dialogu v Evropski uniji? *Šolska knjižnica*, 18 (3-4), 186

Zakon o knjižničarstvu. (2001). *Ur. list RS*, št. 87 in 96/02.

Zakon o uresničevanju javnega interesa na področju kulture. (2002). *Ur. list RS*, št. 96, 56/08, 4/10 in 20/11.

9 Spletni viri

Republika Slovenija. Urad za narodnosti. Madžarska narodna skupnost. Pridobljeno 10. 10. 2011 s spletne strani: http://www.arhiv.uvn.gov.si/si/manjsine/madzarska_narodna_skupnost/index.html.

Knjižnica Lendava - Könyvtár Lendva. Pridobljeno 10. 10. 2011 s spletne strani: <http://www.knjiznica-lendava.si/sl/index.php>.

Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota. Pridobljeno 10. 10. 2011 s spletne strani: <http://www.ms.sik.si/>.

Unescov manifest o splošnih knjižnicah. Pridobljeno 10. 10. 2011 s spletne strani: http://www.tol.sik.si/pdf/unesco_manifest.pdf.

Manifest Zveze bibliotekarskih društev Slovenije o razvoju slovenskih knjižnic in knjižničarstva. Pridobljeno 10. 10. 2011 s spletne strani: <http://www.zbds-zveza.si/?q=node3/30>.